

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

KERSTMIS OP TWEE BENEN

Tragikomisch kerstspel in vier korte bedrijven

1880
door

Guy van den Broek

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2010

Nr.3047

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste NEGEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier "aanvraag tot opvoering". Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen; het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) naar Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A. worden gestuurd.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt u dan van hen de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *KERSTMIS OP TWEE BENEN* op te voeren moet de naam van auteur *GUY VAN DEN BROEK* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2010/220/023
ISBN 978-90-385-11177

© 2010 Toneelfonds J. Janssens/Guy van den Broek
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(4 dames – 5 heren)

SOOI :

LOES, verpleegster :

DOKTER CARL :

LOWIE :

FRIEDA, kinesiste :

PASTOOR :

PETER :

HELGA, dokteres :

INGE, dochter van Sooi :

DECOR

Hospitaalkamer. Twee bedden, twee nachtkastjes, een tafeltje. Deur naar de gang en deur naar het toilet. Ergens hangt een klok. Eenvoudig van inrichting.

EERSTE BEDRIJF

(Sooi ligt in bed te slapen. Het is nog vroeg in de morgen. Hij snurkt luidruchtig, draait zich enkele keren om. Vanuit de deur komt een knappe verpleegster binnen en schudt Sooi stilletjes wakker.)

LOES : Wakker worden Sooi, het is tijd voor de thermometer.

SOOI : *(verschiet)* Wie, wat, waar hoe, geef mijne tweeloop ik zie er wel vijf, allemaal konijntjes.

LOES : Maar Sooi toch, zijt ge weer aan het jagen, ge ligt hier in een ziekenhuis.

SOOI : Och ja, dag zuster. Ik heb weer gedroomd zeker dat ik met mijn lichtbak op jacht ging en ik had er al één geschoten voor in de pot.

LOES : Hoe is dat nu mogelijk. Ge ligt hier al veertien dagen tussen de witte lakens en ge droomt nog altijd van het bos en de jacht.

SOOI : Zuster, zolang hier geen konijntjes rondlopen, zal ik het hier nooit gewoon worden, nooit.

LOES : *(lachend)* Wel Sooi, als ge er vandaag of morgen ééntje schiet in uw dromen, houd hem dan bij. Dan hebben we tenminste iets in de pot met Kerstmis.

SOOI : Ja, lach maar met een oude eenzame mens. We mogen toch nog dromen in een ziekenhuis zeker.

LOES : Kom Sooi, 't was maar een grapje. Steek uw thermometer onder uw oksels en vergeet uw konijntjes nu maar. *(gaat wiebelend met haar achterste naar de deur. Draait zich om naar Sooi)* Wel zijn wij niet veel beter dan al uw konijntjes ? *(doet deur dicht en is weg)*

SOOI : *(lachend)* 't Is een lief kind. Daarvoor heb ik geen tweeloop nodig. Daar is mijn oude éénloop nog goed genoeg voor. Al goed dat ze het niet hoort. *(mijmerend)* Hoe ben ik - zo een gezonde natuurmens - hier toch verzeild geraakt? Nooit iets gemankeerd. Elke dag mijn sigaretje, 's avonds mijn sigaar, gezond eten en drinken en toch nog naar een ziekenhuis. 'Voor observatie', zei de huisdokter, 'voor uw been , want dat krijgt te weinig bloed.' Maar dat duurt en dat duurt.

(De deur gaat open en dokter Carl komt binnen.)

DOKTER CARL : Wel Sooi, een beetje tegen uzelf aan het praten? Ja, dat begint zo op 70 jaar.

SOOI : Zeg kalmaan hé dokter. Ik ben nog niet versleten, maar als ge me hier nog lang houdt, zal 't niet lang meer duren met mij.

DOKTER CARL : Toch zult ge nog enkele dagen geduld moeten hebben, Sooi. Kerstmis zult ge zeker hier moeten doorbrengen.

SOOI : Weet ge dan nog altijd niks? Ik dacht dat jullie slimme mensen waren. Veertien dagen niets dan proeven en dan nog niks weten.

DOKTER CARL : *(lacht)* We weten al heel veel Sooi over uw been. Ge beseft toch ook dat dit zo niet kon blijven doorgaan en dat er iets moest gebeuren.

SOOI : Ja, er zit zo weinig leven in en 't is zo rap koud, zeker mijn tenen. Ik dacht, hier in dat ziekenhuis geven ze dat een lekker warm bad en Sooi kan weer naar huis.

DOKTER CARL : Als het allemaal zo simpel was... Kom, laat uw been nog eens zien.

SOOI : Waarom vragen die verpleegsterkes dat niet ?

DOKTER CARL : *(knijpt ostentatief in Soois grote teen.)* En Sooi, doet dat geen pijn ?

SOOI : Echt pijn niet, maar ik voel wel dat er iets gebeurt. Zeg dokter, voor dat nijpen, hebt ge daar nu 11 jaar voor gestudeerd.

DOKTER CARL : *(negeert spot)* Nog enkele dagen en dan kunnen we zeggen wat we eraan kunnen doen. We moeten nog wat testen uitvoeren. Ja Sooi, dat roken dat was niet goed jong.

SOOI : Jammaar dokter, wat heeft dat roken nu met mijn been te zien. 't Is toch geen kanker zeker ?

DOKTER CARL : Kanker in geen geval, Sooi. Maar met roken gaan de aders dichtzitten en dat vertellen ze er nooit bij.

SOOI : *(kruipt verschrikt onder de dekens)* Mijn aders kunnen dichtzitten, maar mijn longen en mijn maag staan nog goed open.

DOKTER CARL : En uwen mond ook, zo te horen. Kop op Sooi, binnen twee dagen weten we meer. *(gaat buiten)*

SOOI : Van 't roken, wie had dat ooit kunnen denken ?

(De deur gaat opnieuw open en zot Lowieke drentelt naar binnen in kamerjas en gek gekleed)

Ha Lowie, weer ontsnapt uit uw kamer zie ik.

LOWIE : Ontsnapt, ontsnapt. Ik hoef toch niet te ontsnappen zeker in mijn eigen kasteel. Ge weet toch Sooi dat ik hier directeur ben en dan moet ik iedereen toch eens goeiendag komen zeggen.

SOOI : *(speelt komedie mee)* Zeker mijnheer de directeur, natuurlijk mijnheer de directeur. Kom erbij zitten er is nog een bed vrij.

(Lowie kruipt op het bed en kijkt als een baas de kamer rond)

LOWIE : En ge wordt hier toch goed verzorgd Sooi. Anders geef ik ze stokslagen, dat personeel. Ze deugen niet meer tegenwoordig.

SOOI : De verpleegsters zijn buitengewoon mijnheer de directeur, maar die dokter doet niets anders dan met mijn voeten spelen.

LOWIE : Awel, ge hebt hier toch een schoon appartementje, zie ik. Op tijd eten en drinken. Ja in mijn kasteel komen de mensen niks tekort, zolang dat ik Lowie er nog ben.

SOOI : Zeg directeur, moet ge geen sigaartje hebben ?

LOWIE : Daar zeg ik geen nee tegen.

(Beiden steken een sigaartje op en verpleegster Loes komt binnen)

LOES : Ha Lowie, zit ge hier nu weer. Moet ge niet terug naar uw kamer ?

LOWIE : 'Mijn kamer, mijn kamer, mijn bureau zeker en geen grote mond opzetten of ik ontsla u.

LOES : *(speelt ook mee)* Natuurlijk mijnheer de directeur, ik zal u naar uw bureau begeleiden.

LOWIE : *(zo fier als een gieter tegen Sooi)* Dat is mijn secretaresse, ja en die houdt alles bij voor mij.

SOOI : Ja Lowie, uw plicht roept, nietwaar, ge zult wel heel wat moeten ondertekenen.

(Loes ziet plots dat Sooi rookt)

LOES : Sooi, waar haalt gij die sigaren? Hoe durft ge hier te roken! Ge weet toch dat dat niet mag in een ziekenhuis en zeker gij niet.

SOOI : Vergeten zuster en ik heb ook nooit geweten dat het zo erg was.

LOWIE : In mijn appartementen wordt nooit gerookt nietwaar.

(Loes brengt Lowie naar de deur en roept nog)

LOES : Ik kom straks terug om de thermometer af te lezen.

(Lowie en Loes gaan af)

SOOI : als ik Lowie zie rondlopen, vraag ik me wel eens af of ik wel in een echt ziekenhuis ben terechtgekomen.

(Sooi kijkt verschrikt. Loes komt terug binnen en gaat naar de thermometer)

LOES : Ja de koorts is normaal, het zal misschien toch wel meevallen.

SOOI : Zeg zuster, dat is hier toch een gewoon ziekenhuis zeker of zijn er hier meer zoals de Lowie?

LOES : Nee, natuurlijk niet, maar zo'n mensen kunnen ook fysiek iets mankeren en dan moeten die ook naar een gewoon ziekenhuis.

SOOI : Dat stelt me gerust, ik dacht misschien ben ik zelf ook al zo, zonder het te weten...

LOES : Geestelijk mankeert gij niks, maar uw been Sooi, dat is niet goed.

SOOI : Is het dan zo erg ?

LOES : Dat kunnen enkel de dokters uitmaken.

SOOI : Maar ze zullen mijn been toch niet . . .

LOES : Nee, dat is zeker nog niet beslist, maar als ge het moogt houden, zullen we er

toch iets aan moeten doen.

SOOI : Ik wist niet dat het zo erg gesteld was.

LOES : Kop op Sooi, denk maar aan uw konijntjes en à propos, da's waar ook. Straks krijgt ge een kamergenoot.

SOOI : Allee, dan lig ik met Kerstmis toch niet alleen op een kamer. Niet dat het zo erg zou zijn, maar toch...

(Loes wuift en gaat af)

Och ja mijn been, wat ze er ook mee doen, ik houd er nog altijd één over. Ik kan er beter niet aan denken.

(De deur gaat open en Frieda, de kinesiste komt binnen. Een flink uit de kluiten gewassen vrouw; type manskerel met witte jas. Ze praat luid)

FRIEDA : *(kijkt op een briefje en zegt luid)* Dag mijnheer Frans Castelein.

SOOI : *(schrikt)* Zeg hebt ge het tegen mij ?

FRIEDA : Volgens mijn papieren heet gij zo of heb ik een verkeerde voor?

SOOI : Ik heet Castelein ja, maar Frans dat zegt niemand tegen mij. Dat is mijn zondagse naam. Zeg maar Sooi, zoals iedereen.

FRIEDA : Wel Fransooi, mijn naam is Frieda Sterkendries. U mag gewoon Frieda zeggen. Ik kom met u wat oefeningen doen met uw linkerbeen.

SOOI : Ja, maar dat doet toch geen pijn zeker?

FRIEDA : Pijn, pijn, we zijn hier toch 'mannen' onder elkaar. *(doet enkele ruwe oefeningen met het been van Sooi)*

SOOI : De mensen zo afbeulen, hoe durft ge, sadist!

FRIEDA : Ik ben geen sadist, maar een kinesitherapeut.

SOOI : Oei, ge zijt nen echte peut, ik voel het.

FRIEDA : Ge voelt pijn Fransooi, wel, dat is goed nieuws.

SOOI : En ik die dacht dat de concentratiekampen al afgeschaft waren.

FRIEDA : Hoe meer pijn ge voelt, des te beter is uw been, Fransooi.

SOOI : *(kermt)* Soms zoudt ge willen dat ze uw been afzetten.

(Frieda sleurt heen omhoog, klopt en slaat)

FRIEDA : Wel hoe voelt ge u nu, opgelucht zeker?

SOOI : Voelen, ik voel niks meer, alleen uw brute handen.

FRIEDA : Niks voelen is slecht voor u, Fransooi, ge zoudt beter wat meer pijn hebben.

SOOI : Ja nu begin ik opnieuw te twijfelen of dat hier een ziekenhuis of een gekkenhuis is.

FRIEDA : Wel Fransooi, dat gaan we voortaan twee keer per dag doen. Tot deze namiddag.

(Frieda gaat af en Sooi roept nog na)

SOOI : Ook ne goeie morgen, kamparts.

(Loes komt binnen en gaat het tweede bed opmaken)

LOES : En heeft het deugd gedaan, Sooi ?

SOOI : Hoe durft ge zoiets vragen? Zeg Loes, wie wordt mijn nieuwe kamergenoot? Een mooi vrouwke toch wel zeker ?

LOES : En dat op uw leeftijd, gij die al een knappe aankomende dochter hebt. Nee Sooi, uw kamergenoot is een jonge gast, die een ongeluk heeft gehad en vanmorgen geopereerd is.

SOOI : Jonge mensen zijn altijd aangenaam, tenminste mijn dochter Inge toch. Zij was altijd het zonnetje in huis. Ik hoop dat ze met Kerstmis toch even langskomt.

LOES : Ik geloof dat uw kamergenoot Peter heet. Wanneer hij terug een beetje wakker wordt, rijden we hem binnen.

SOOI : Met twee zal het zeker een stuk gezelliger worden. Lowie zal nogal opkijken. Hij dacht dat het tweede bed enkel voor hem was, hij den directeur.

LOES : Ja, Lowie... daar hebben we onze handen mee vol.

SOOI : Ik zou aan u ook mijn handen vol hebben...

(Sooi grijpt een beetje naar de verpleegster, maar die weert af en maakt het tweede bed op)

LOES : Kalm jongen. Kijk, de kamer is in orde. Peter kan komen.

(Loes gaat af en Sooi is alleen)

SOOI : Ik zal toch blij zijn met een beetje gezelschap. Met dat verpleegsterke wordt het toch niks. God weet hoelang ik hier nog ben.

(Er wordt geklopt)

Dat zal Peter zijn. Kom binnen mijne kleine goeie jongen.

(Pastoor treedt plechtig binnen)

Da. . . daag mijnheer pastoor. Wat doet gij hier? Ik had iemand anders verwacht.

(pastoor komt nader en schudt Sooi zijn hand)

PASTOOR : Dag Sooi, ik kom eens goedendag zeggen.

SOOI : Ge zijt toch ook niet ziek zeker, omdat ge hier rondloopt ?

PASTOOR : Nee Sooi, wij pastoors hoeven niet ziek te zijn om in een ziekenhuis te komen. Ik kom op ziekenbezoek.

SOOI : Amaai, dat is vriendelijk, dan is dat pakske voor mij zeker?

PASTOOR : Sooi, gij zijt nog erger dan de klein mannen, maar ge kunt gerust zijn. Dat pakske is voor u

(Pastoor geeft pakje en Sooi maakt het open. Er zit een grote zaklamp in en Sooi schijnt ermee)

SOOI : Merci, mijnheer pastoor, merci. Als mijne lichtbak uitvalt als ik ga stropen, heb ik al een reserve.

PASTOOR : Jamaar zo niet hé. Dat is niet om te stropen, maar om te lezen in het donker. Ik dacht een pillamp kan onze Sooi altijd gebruiken.

SOOI : Dat is waar mijnheer pastoor. Hier kan het 's nachts donker zijn, weet ge dat ?

PASTOOR : Bij ons ook. Zeg Sooi, wat mankeert ge nu eigenlijk ?

SOOI : Eerlijk, mijnheer pastoor. Ze weten het nog niet goed. Mijn been blijft altijd zo koud en ze twifelen nog tussen... ja, in het slechtste geval... afzetten.

PASTOOR : Is het zo erg? Ik denk niet dat Inge dat weet. Ik moest u veel groeten doen. Ze komt nog, zei ze.

SOOI : Het is nog niet zeker, mijnheer pastoor. Er is nog hoop. Daarom, zeg het maar tegen niemand en zeker niet tegen ons Inge. Het zou haar teveel pijn doen.

PASTOOR : Dat is beloofd Sooi, Hou je taai.

SOOI : Mag ik u een glaasje aanbieden. Ik heb niet elke dag zo'n belangrijk bezoek.

(Sooi diept een fles jenever op en schenkt in)

PASTOOR : Alléé proost, op uw gezondheid.

SOOI : Ja, dat kan ik goed gebruiken in deze dagen.

PASTOOR : Ge wordt toch goed verzorgd, Sooi ?

SOOI : De verpleegster is buitengewoon, maar er loopt hier een soort kamparts rond, die armen en benen breekt.

PASTOOR : Zo gek zal het toch wel niet zijn zeker.

SOOI : 'Als het pijn doet is het pas goed', roept zij altijd.

(Sooi pakt de jeneverkruik nog eens vast)

PASTOOR : Ja maar, een pastoor mag niet teveel drinken.

SOOI : Och meneer pastoor, op één beent kunt ge niet staan, hé.

PASTOOR : Maar gij zult het toch moeten leren misschien...

SOOI : En nu gaat ge er nog mee lachen ook!

PASTOOR : Nee Sooi, 't was maar een grapje. Ik ga Onze Lieve Heer bidden dat ge het